

Tipus d'Instrument:	ACORD
Número:	024.7/2018
Origen:	Secretari Coordinador Provincial de Girona
Vigència:	
Cessament de vigència:	
Breu resum del contingut:	El SERVEI PÚBLIC de l'Administració de Justícia

ACORD 024.7/2018

“En homenatge a quaranta anys ininterromputs de Constitució”.

“L'Administració ha de treballar per al ciutadà i no el ciutadà per a l'Administració”.

I. L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA COM A SERVEI PÚBLIC

Al marge de posicions doctrinals, enfocaments ideològics o interessos de grup pel que fa a la consideració de la Justícia, com a servei públic, cosa que resulta poc discutible és que l'Administració de Justícia necessita una **organització**, i per això, **ha de subjectar-se als principis generals** pels quals es regeixen les organitzacions i societats. L'exercici de la potestat jurisdiccional en tota mena de processos, jutjant i fent executar el que s'ha jutjat a través de Jutjats i Tribunals, imposa la inequívoca rellevància d'aquestes funcions. Que la justícia funcioni bé, no és una demanda social conjuntural o esporàdica, o una moda, sinó una **necessitat constant i permanent, accentuada**, en un Estat social i democràtic de Dret, en què la Justícia s'identifica com un dels valors superiors de l'ordenament jurídic, juntament amb la llibertat, la igualtat i el pluralisme polític.

L'home dins una comunitat, inventant “**el jurídic**”, no ha fet més que complir i dur a terme un acte de psicologia aplicada (*Edmon Lorion*).

Per això, el **Jutge** es pot concebre com un subjecte incardinat dins una societat i amb una tasca específica: **materialitzar l'administració de justícia a través d'una sèrie de processos jurídics que s'han desenvolupat al si d'una societat sobre la qual s'aplicaran**. D'aquesta manera, cabria concebre les sentències i altres resolucions, com a veritables obres d'enginyeria social (*Jutge Holmes*), tamisades pel vernís del dret i si cap pel de la justícia.

Mal es podrà legislar i administrar justícia, si manca una clara concepció, exempta d'ambigüitats, del que ha de ser la jurisdicció, la seva feina, i dels mitjans personals i materials que han de subministrar-se-li per al seu constitucional exercici processal. La interacció entre funció i òrgan és palmària. Per això l'Estat, ha de posar a disposició de tots, el procés, com a instrument de desenvolupament propi de la potestat jurisdiccional i els titulars de la mateixa, han de satisfer i “servir” els drets i interessos legítims i evitar qualsevol indefensió, “*i evitar en qualsevol moment que el sistema processal es converteixi en un curs per a la demora en el compliment de les obligacions*”, sentiment i convicció, àmpliament arrelat en la nostra societat.

D'aquesta manera, l'**Estat social** dels nostres dies, eminentment participatiu i promotor, es troba en el constrenyiment d'afrontar de ple els problemes de la societat i entre ells, remoure els obstacles entorpidors de l'eficàcia de la justícia. L'article 9.2º CE que és l'expressió més clara i avançada de l'Estat social i democràtic de dret, adreçant-se a tots els poders públics-i per tant al judicial-, els imposa promoure les condicions necessàries perquè la llibertat i la igualtat dels individus i grups siguin reals i efectives.

L'Estat i els seus representants, no han de ser un fenomen de força, sinó protagonista i llaç de trobades i interessos comuns i contraposats. La seva funció, no és dominar als homes, sinó proporcionar i suscitar els mitjans i cursos per garantir la **convivència pacífica i estable** dins la comunitat. I en aquest àmbit, el **servei públic, encaminat a proporcionar aquestes prestacions, és l'activitat essencial de l'Administració.** L'Estat és això, un conjunt de serveis públics, és a dir, d'activitats la prestació de les quals, s'ha d'assegurar, regular i controlar pels poders públics.

Tanmateix, en una societat subjecta a continus canvis, a re definicions, el món de la justícia no pot discórrer aliè a aquests plantejaments i per això, ara per ara, hi ha sectors i aspectes del món del dret i de la justícia, que no donen una resposta adequada al que el

ciudadà té raonablement dret a esperar de la mateixa, i que es fan el desentès al que la societat demanda en aquests moments: **una justícia més ràpida i eficaç**, que ofereixi una **resposta equitativa** en un **termini raonable** de temps, i que aquesta activitat es materialitzi de forma **comprensible** per al ciudadà.

Les circumstàncies històriques, la realitat social del temps en què han de ser aplicades les normes (article 3.1. C. Civ.), no autoritzen per modificar les lleis i els plantejaments que contenen les mateixes, però si permeten suavitzar-les, ponderar-les i interpretar-les amb encert, prudència i respecte.

I en aquest context, ja el Llibre Blanc de la Justícia, reflectia una evident realitat: la **profunda insatisfacció pel funcionament habitual del servei públic** (en paraules del propi Llibre Blanco) de l'Administració de Justícia, destacant la **necessitat de millorar** el servei públic, no només en el que fa referència a qualitat de resolucions judicials, sinó pel que fa a la **qualitat i qualitat** en la **prestació del servei**, i a les relacions i a l'accés dels ciutadans al sistema judicial, aspectes tots aquests que afecten a la confiança en la Justícia.

En primer lloc, i conceptuant com a “**servei públic**”, tota aquella activitat cridada a satisfer qualsevol de les necessitats o obligacions de l'Estat, existeix necessàriament una sèrie de funcions i ocupacions dins el camp jurídic dirigits a satisfer una necessitat del ciudadà, i en aquest sentit, tant el Poder judicial (Jutges i Magistrats), com el Poder executiu (Fiscals, LAJS, Metges Forenses, Oficials; Auxiliars i Agents), estan obligats a desenvolupar les seves actuacions en aquest sentit. I en l'activitat de qualsevol tipus de funcionari insereixo dins l'àmbit del dret, sempre hi ha un contingut d'**obligació deguda als** ciutadans, quant que els mateixos per mitjà dels impostos, sufraguen les retribucions dels funcionaris en sentit ampli.

Tanmateix, si prenem com a referència les apreciacions i les dades jurismètriques que conté l'obra de Santos Pastor Prieto, podem observar que les dades d'eficiència agregada cada vegada són pitjors comparativament, sobretot després de la restauració de la democràcia al nostre país; el sistema de garanties ha canviat, la **immediatesa** busca ser la pedra filosofal que legítimi qualsevol sistema d'actes jurisdiccionals; els processos tancats, escrits, intenten ser deixats endarrere, després de l'enfocament proclamat per l'article 24 CE. Al seu torn, els **Estats** han patit una seriosa evolució que ha provocat una crisi

del món del dret, a causa de la seva cada vegada més freqüent **intromissió en parcel·les jurídiques**¹.

Per tot això, no podem deixar de reconèixer que el **poder judicial**, apareix com el **més segur baluard de la llibertat**, com la veritable esperança contra els atacs dels drets individuals per l'administració megainterventora, com l'encarregat de suplir els defectes de la llei i mantenir el prestigi del dret, com l'últim **baluard de la Constitució**, com el controlador en una paraula, de la legalitat de l'executiu.

D'aquesta manera, en la **nostra Constitució**, no es dissenya un model justicier de justícia que cerqui costí el que costi la veritat material, sinó un **jutge sotmès a l'imperi de la llei**, interpretada dins el context jurídic i per tant, amb les limitacions inherents a qualsevol sistema de drets (STC de 14 de novembre de 1994).

¹ Cal tenir en compte que, en èpoques pretèrites, els antics imperis orientals com Pèrsia i Mesopotàmia, representaven un model que pot sintetitzar-se en dues paraules: despotisme i teocràcia. El rei, representant del poder diví, exercia una tirania absoluta, les accions oposades a l'ordre establert són, no només antijurídiques, sinó pecaminoses. Però a poc a poc, sorgeix la primera experiència política important: la ciutat-estat grega, caracteritzada per un govern democràtic i el valor il·limitat que concedeix a la comunitat, sent aquesta idea recollida per Roma, encara que en transformar-se la civitas en imperium, la idea democràtica, deixa pas a la idea imperial: l'emperador rep els poders del poble a través de la lex règia i actua com a únic dipositari d'aquelles prerrogatives. Després de la desintegració de l'imperi, l'estat medieval, es va reorganitzar sobre bases contractuals i va adquirir caràcter de patrimoni el senyor del qual és el rei, qui disposa del territori com cosa pròpia, per bé que el seu poder queda, limitat pels seus pactes amb els seus vassalls i per la intervenció de l'Església i l'emperador. L'estat modern, apareix en el Renaixement: la raó és l'únic ordenament de la vida política, però entesa com a raó d'estat, separada de la religió i la moral. L'evolució subsegüent és lògica: el monarca lluita contra els privilegis de la noblesa, sovint recolzat per les ciutats i acaba per convertir-se en el gran catalitzador del poder sustentant-se en una burocràcia fidel i en un exèrcit regular. Va néixer així, l'estat absolutista, dominant a Europa fins que les idees de Locke, Montesquieu i Sieyès, van anar configurant un estat constitucional o liberal que imposa limitacions a l'antiga concentració de poders: tot el que no sigui donar protecció o seguretat a l'individu per poder exercir la seva llibertat, és matèria prohibida per a l'Estat. I aquestes idees, es van plasmar en les Declaracions de Drets de l'Home, les derivacions lògiques de les quals són les Constitucions, on es detallen tals drets i s'articula el fraccionament del poder, com a garantia efectiva per als mateixos. Tanmateix, les profundes transformacions operades després de la Segona Guerra Mundial, han implicat un nou gir en l'estructura i dinàmica dels estats; les repúbliques socialistes democràtiques han estat durament criticades pels estats que s'autodenominen liberals, qui les ratllen de totalitàries per la seva tendència a la intervenció total, sense que existeixi àmbit vedat a la seva acció; però el fet cert és que els estats occidentals, s'han retornat intervencionistes i planificadors en mesura cada vegada més accentuada: és simptomàtic que totes les noves constitucions realcin més l'aspecte dels deures, que el dels simples drets, però encara més significativa resulta la creixent superioritat del poder executiu davant el legislatiu, ja que l'amplitud i urgència dels problemes que l'estat ha de resoldre, s'avenen malament, amb la lentitud d'assemblees i parlaments, de manera que l'estat tracta cada vegada més, d'escapar a qualsevol control, fins i tot parlamentari, tendint de forma mimètica a la centralització del poder. És indubtable que les institucions de l'Estat occidental es troben en crisi, que només es podrà superar, reorganitzant a fons les seves estructures si verdaderament desitja ser l'instrument que possibiliti la convivència dels homes i de les nacions.

Tanmateix, tant en la seva creació, com en la seva gestió, el dret està actualment qüestionat com a font de desequilibris. El ciutadà no coneix, ni arriba a comprendre el funcionament de les institucions jurídiques, i és patètica l'opinió de Mezger, en la seva obra "El dret civil i els pobres", quan afirma que: *"Hem perfeccionat d'una manera tal, l'administració de justícia civil, que resulta impossible el seu coneixement per a la majoria de la nació"*. És necessària doncs, una nova configuració "integral" del concepte de "litigi".

Així mateix, hi ha una crisi de valors, social, que consisteix principalment, en el fet que les valoracions bàsiques cap a les quals s'havia fonamentat la vida humana en les societats anteriors, han fet fallida i encara no han estat reemplaçats per uns altres valors que s'hagin establert amb fermesa, com a fonaments de la vida social per al present i per al futur, determinant que augmenti en proporcions paoroses, la sensació de falta de seguretat en totes els ordres de la vida, i entre ells, molt perceptiblement, en el camp del jurídic. S'està obligant al jutge a aplicar lleis que no corresponen ja a la consciència social, havent d'optar per ser servidor de la Llei, o crític de la mateixa i obligant al Jutge a plantejar-se el problema de la llei justa, i la incògnita de romandre fidel a la supervivència formal de les velles lleis o el deixar-se atreure per les sedicions de la nova justícia, fenomen que indica a les clares, la crisi de la legalitat i el dret.

Per això, urgeix una nova concepció del món del dret, basada en l'eficàcia i no en el dogmatisme. Terme, que per a l'home de la nostra època, significa estalvi de temps, de cost, d'esforç i d'activitat, adquirint fins i tot aquesta eficàcia, valor de bé comú, perseguit per la societat en el seu conjunt, ja que indubtablement, *"la justícia és la veritat en acció"* (Jouvert). D'aquesta manera s'explica, que prenguéss rellevància un corrent jurídic (basada en les conclusions del Primer Congrés Internacional de Dret Processal de Gant, sota el títol *"Per a una justícia humanitzada"*), que propugna el model rituari d'un **tràmit sempre assequible, desproveït de formalismes, més senzill, més intel·ligible** i, fonamentalment, més **eficaç i ràpid**. La modificació de l'ordenament processal ha de tenir molt present la realitat dels nostres dies, per acomodar-se a ella, plegar-se a les seves necessitats i exigències, eliminant arcaiques formalitats que són entorpidores d'un món que és ja, o pretén ser, més autèntic i espontani.

Quan en el si de la societat, hi ha una sèrie d'interessos difusos i els Estats donen series mostres de desconfiança en el funcionament de

les seves institucions, cal establir uns procediments oberts, abandonant, no les lleis, sinó el legalisme estricte, que és un concepte massa estret de la llei. El legalisme quedaria superat i convertit en garantisme, un garantisme racionalista que dipositaria la seva fe, en la raó de les persones que intervenen en el procés i la seva consideració com a servei públic senzill i transparent).

Així, **partint de la base que immediatament els funcionaris estan a disposició del jutge i sota la direcció tècnica-processal del Llettrat de l'Administració de Justícia, tanmateix, mediatament i teleològicament és el ciutadà l'últim destinatari de la seva activitat.**

I ja per finalitzar, recordar sobre això, una antiga anècdota atribuïda a filòsofs grecs i perfectament aplicable al cas que ens ocupa. Segons ella, Plató, especulava sobre les idees i utilitzava els conceptes abstractes de "*mesalidad*" i "*vaseidad*", com a arquetips de taula i got. "*Jo, Oh, Plató! -va dir Diògenes-, veig la taula i el got, però no la mesalidad ni la vaseidad*". Al que va replicar Plató-seguint la doctrina oposada al ferotge realisme cinista i transcendentalista de Diògenes: "*Dius bé, ja que tens ulls amb què es veuen el got i la taula, però no tens la intel·ligència amb què s'entenen la mesalidad i la vaseidad*".

En resum, potser el "*servei públic*" de la Justícia, no sigui tant qüestió de disquisicions preciosistes per precisar el seu contingut que no assoleix a entendre el ciutadà, sinó més aviat qüestió de **tarannà, de sentiment i de posicionament que han d'assumir tots els funcionaris** (Jutges, Fiscals, LAJS, Metges Forenses, Gestors, Tramitadors i Auxilis), de tal manera que el subjecte que acudeix a un Tribunal se seu atès i respectat en l'ús i exercici del legítim dret, reconegut en l'article 24 CE.

Per aquest motiu, i fent ús de les competències reconegudes per l'article 18.a) ROCSJ i l'article 467.1 i 4 LOPJ, dicto l'Acord amb el contingut següent:

ACORD 024.7/2018 DEL SECRETARI COORDINADOR PROVINCIAL DE GIRONA, IL·LM. SR. JOSÉ FRANCISCO ESCUDERO MORATALLA,

**Secretaria de Coordinació
Provincial de Girona**

*Secretaría de Coordinación
Provincial de Girona*

1. Destinataris d'aquest Acord. Aquest Acord va dirigit als LAJS de la província de Girona, així com a tots els funcionaris que presten els seus serveis en les oficines judicials que dirigeixen.

2. Objecte de l'Acord. Es tracta de donar publicitat a una sèrie de consideració sobre l'Administració de justícia considerada com servei públic.

3. Entrada en vigor. Aquest Acord entrarà en vigor el dia **10 de desembre de 2018**.

Notifiqueu aquest Acord a tots els destinataris del mateix, fent-los saber que contra aquest Acord pot interposar-se recurs d'alçada en el termini d'un **(1) mes** a comptar de la seva comunicació davant l'Il·lm. Sr. Secretari de Govern del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

Així ho acordo i firmo

José Francisco Escudero Moratalla
Secretari Coordinador Provincial de Girona

Tipo de Instrumento:	ACUERDO
Número:	024.7/2018
Origen:	Secretario Coordinador Provincial de Girona
Vigencia:	
Cese de vigencia:	
Breve resumen del contenido:	El SERVICIO PÚBLICO de la Administración de Justicia

ACUERDO 024.7/2018

“En homenaje a cuarenta años ininterrumpidos de Constitución”.

“La Administración tiene que trabajar para el ciudadano y no el ciudadano para Administración”.

I. LA ADMINISTRACIÓN DE JUSTICIA COMO SERVICIO PÚBLICO

Al margen de posiciones doctrinales, enfoques ideológicos o intereses de grupo en cuanto a la consideración de la Justicia, como servicio público, lo que resulta poco discutible es que la Administración de Justicia necesita una **organización**, y por ello, **debe sujetarse** a los **principios generales** por los que se rigen las organizaciones y sociedades. El ejercicio de la potestad jurisdiccional en todo tipo de procesos, juzgando y haciendo ejecutar lo juzgado a través de Juzgados y Tribunales, impone la inequívoca relevancia de estas funciones. Que la justicia funcione bien, no es una demanda social coyuntural o esporádica, o una moda, sino una **necesidad constante y permanente, acentuada**, en un Estado social y democrático de Derecho, en el que la Justicia se identifica como uno de los valores superiores del ordenamiento jurídico, junto con la libertad, la igualdad y el pluralismo político.

El hombre dentro de una comunidad, inventando “**lo jurídico**”, no ha hecho más que cumplir y llevar a cabo un acto de psicología aplicada (*Edmon Lorion*). Por ello, el **Juez** se puede concebir como un sujeto incardinado dentro de una sociedad y con una tarea específica: **materializar la administración de justicia a través de una serie de procesos jurídicos que se han desarrollado en el seno de una sociedad sobre la que se van a aplicar**. De este modo, cabría concebir las sentencias y demás resoluciones, como verdaderas obras de ingeniería social (*Juez Holmes*), tamizadas por el barniz del derecho y si cabe por el de la justicia.

Mal se podrá legislar y administrar justicia, si se carece de una clara concepción, exenta de ambigüedades, de lo que ha de ser la jurisdicción, su cometido, y de los medios personales y materiales que han de suministrársele para su constitucional ejercicio procesal. La interacción entre función y órgano es palmaria. Por ello el Estado, debe poner a disposición de todos, el proceso, como instrumento de desarrollo propio de la potestad jurisdiccional y los titulares de la misma, han de satisfacer y “*servir*” los derechos e intereses legítimos y evitar cualquier indefensión, “*y evitar en todo momento que el sistema procesal se convierta en un cauce para la demora en el cumplimiento de las obligaciones*”, sentimiento y convicción, ampliamente arraigado en nuestra sociedad.

De este modo, el **Estado social** de nuestros días, eminentemente participativo y promotor, se encuentra en el trance de afrontar de lleno los problemas de la sociedad y entre ellos, remover los obstáculos entorpecedores de la eficacia de la justicia. El art. 9.2º CE que es la expresión más clara y avanzada del Estado social y democrático de derecho, dirigiéndose a todos los poderes públicos -y por tanto al judicial-, les impone promover las condiciones necesarias para que la libertad y la igualdad de los individuos y grupos sean reales y efectivas.

El Estado y sus representantes, no ha de ser un fenómeno de fuerza, sino protagonista y lazo de encuentros e intereses comunes y contrapuestos. Su función, no es dominar a los hombres, sino proporcionar y suscitar los medios y cauces para garantizar la **convivencia pacífica y estable** dentro de la comunidad. Y en este ámbito, el **servicio público, encaminado a proporcionar dichas prestaciones, es la actividad esencial de la Administración**. El Estado es eso, un conjunto de servicios públicos, esto es, de actividades

cuya prestación, se debe asegurar, regular y controlar por los poderes públicos.

Sin embargo, en una sociedad sujeta a continuos cambios, a redefiniciones, el mundo de la justicia no puede discurrir ajeno a estos planteamientos y por ello, hoy por hoy, hay sectores y aspectos del mundo del derecho y de la justicia, que no dan una respuesta adecuada a lo que el ciudadano tiene razonablemente derecho a esperar de la misma, y que hacen oídos sordos a lo que la sociedad demanda en estos momentos: **una justicia más rápida y eficaz**, que ofrezca una **respuesta equitativa** en un **plazo razonable** de tiempo, y que dicha actividad se materialice de forma **comprensible** para el ciudadano.

Las circunstancias históricas, la realidad social del tiempo en que han de ser aplicadas las normas (art. 3.1. C. Civ.), no autorizan para modificar las leyes y los planteamientos contenidos en las mismas, pero si permiten suavizarlas, ponderarlas e interpretarlas con tino, prudencia y respeto.

Y en este contexto, ya el Libro Blanco de la Justicia, reflejaba una evidente realidad: la **profunda insatisfacción por el funcionamiento habitual del servicio público** (en palabras del propio Libro Blanco) de la Administración de Justicia, destacando la **necesidad de mejorar** el servicio público, no sólo en lo que se refiere a calidad de resoluciones judiciales, sino en cuanto a la **calidad y cualidad** en la **prestación del servicio**, y a las relaciones y al acceso de los ciudadanos al sistema judicial, aspectos todos estos que afectan a la confianza en la Justicia.

En primer lugar, y conceptuando como “**servicio público**”, toda aquella actividad llamada a satisfacer cualquiera de las necesidades u obligaciones del Estado, existe necesariamente una serie de funciones y ocupaciones dentro del campo jurídico dirigidas a satisfacer una necesidad del ciudadano, y en este sentido, tanto el Poder judicial (Jueces y Magistrados), como el Poder ejecutivo (Fiscales, LAJS, Médicos Forenses, Oficiales; Auxiliares y Agentes), están obligados a desarrollar sus actuaciones en dicho sentido. Y en la actividad de cualquier tipo de funcionario inserto dentro del ámbito del derecho, siempre hay un contenido de “**obligación debida**” a los ciudadanos, en cuanto que los mismos por medio de los impuestos, sufragan las retribuciones de los funcionarios en sentido amplio.

Sin embargo, si tomamos como referencia las apreciaciones y los datos jurismétricos contenidos en la obra de Santos Pastor Prieto,

podemos observar que los datos de eficiencia agregada cada vez son peores comparativamente, sobre todo tras la restauración de la democracia en nuestro país; el sistema de garantías ha cambiado, la **inmediación** busca ser la piedra filosofal que legitime cualquier sistema de actos jurisdiccionales; los procesos cerrados, escritos, tratan de ser dejados atrás, después del enfoque proclamado por el art. 24 CE. A su vez, los **Estados** han sufrido una seria evolución que ha provocado una crisis del mundo del derecho, debido a su cada vez más frecuente **intromisión en parcelas jurídicas**².

Por todo ello, no podemos dejar de reconocer que el **poder judicial**, aparece como el **más seguro baluarte de la libertad**, como la verdadera esperanza contra los ataques de los derechos individuales por la administración megainterventora, como el encargado de suplir los defectos de la ley y mantener el prestigio del derecho, como el último

² Hay que tener en cuenta que, en épocas pretéritas, los antiguos imperios orientales como Persia y Mesopotamia, representaban un modelo que puede sintetizarse en dos palabras: despotismo y teocracia. El rey, representante del poder divino, ejercía una tiranía absoluta, las acciones opuestas al orden establecido son, no solo antijurídicas, sino pecaminosas. Pero poco a poco, surge la primera experiencia política importante: la ciudad-estado griega, caracterizada por un gobierno democrático y el valor ilimitado que concede a la comunidad, siendo esta idea recogida por Roma, aunque al transformarse la civitas en imperium, la idea democrática, deja paso a la idea imperial: el emperador recibe los poderes del pueblo a través de la lex regia y actúa como único depositario de aquellas prerrogativas. Tras la desintegración del imperio, el estado medieval, se reorganizó sobre bases contractuales y adquirió carácter de patrimonio cuyo señor es el rey, quien dispone del territorio como cosa propia, si bien su poder queda, limitado por sus pactos con sus vasallos y por la intervención de la Iglesia y el emperador. El estado moderno, aparece en el Renacimiento: la razón es el único ordenamiento de la vida política, pero entendida como razón de estado, separada de la religión y la moral. La evolución subsiguiente es lógica: el monarca lucha contra los privilegios de la nobleza, con frecuencia apoyado por las ciudades y acaba por convertirse en el gran catalizador del poder sustentándose en una burocracia fiel y en un ejército regular. Nació así, el estado absolutista, dominante en Europa hasta que las ideas de Locke, Montesquieu y Sieyès, fueron configurando un estado constitucional o liberal que impone limitaciones a la antigua concentración de poderes: todo lo que no sea dar protección o seguridad al individuo para poder ejercer su libertad, es materia prohibida para el Estado. Y estas ideas, se plasmaron en las Declaraciones de Derechos del Hombre, cuyas derivaciones lógicas son las Constituciones, donde se detallan tales derechos y se articula el fraccionamiento del poder, como garantía efectiva para los mismos. Sin embargo, las profundas transformaciones operadas tras la Segunda Guerra Mundial, han implicado un nuevo giro en la estructura y dinámica de los estados; las repúblicas socialistas democráticas han sido duramente criticadas por los estados que se autodenominan liberales, quienes las tachan de totalitarias por su tendencia a la intervención total, sin que exista ámbito vedado a su acción; pero lo cierto es que los estados occidentales, se han vuelto intervencionistas y planificadores en medida cada vez más acentuada: es sintomático que todas las nuevas constituciones realcen más el aspecto de los deberes, que el de los simples derechos, pero aún más significativa resulta la creciente superioridad del poder ejecutivo frente al legislativo, ya que la amplitud y urgencia de los problemas que el estado ha de resolver, se avienen mal, con la lentitud de asambleas y parlamentos, de forma que el estado trata cada vez más, de escapar a todo control, incluso parlamentario, tendiendo de forma mimética a la centralización del poder. Es indudable que las instituciones del Estado occidental se hallan en crisis, que solo se podrá superar, reorganizando a fondo sus estructuras si verdaderamente desea ser el instrumento que posibilite la convivencia de los hombres y de las naciones.

baluarte de la Constitución, como el controlador en una palabra, de la legalidad del ejecutivo.

De este modo, en **nuestra Constitución**, no se diseña un modelo justiciero de justicia que busque a toda costa la verdad material, sino un **juez sometido al imperio de la ley**, interpretada dentro del contexto jurídico y por tanto, con las limitaciones inherentes a todo sistema de derechos (STC de 14 de noviembre de 1994).

Sin embargo, tanto en su creación, como en su gestión, el derecho está actualmente cuestionado como fuente de desequilibrios. El ciudadano no conoce, ni alcanza a comprender el funcionamiento de las instituciones jurídicas, y es patética la opinión de Mezger, en su obra "El derecho civil y los pobres", cuando afirma que: *"Hemos perfeccionado de un modo tal, la administración de justicia civil, que resulta imposible su conocimiento para la mayoría de la nación"*. Es necesaria pues, una nueva configuración "integral" del concepto de "litigio".

Asimismo, hay una crisis de valores, social, que consiste principalmente, en el hecho de que las valoraciones básicas sobre las cuales se había cimentado la vida humana en las sociedades anteriores, han hecho quiebra y aún no han sido reemplazados por otros valores que se hayan establecido con firmeza, como cimientos de la vida social para el presente y para el futuro, determinando que aumente en proporciones pavorosas, la sensación de falta de seguridad en todos los órdenes de la vida, y entre ellos, muy perceptiblemente, en el campo de lo jurídico. Se está obligando al juez a aplicar leyes que no corresponden ya a la conciencia social, debiendo optar por ser servidor de la Ley, o crítico de la misma y obligando al Juez a plantearse el problema de la ley justa, y la incógnita de permanecer fiel a la supervivencia formal de las viejas leyes o el dejarse atraer por las sediciones de la nueva justicia, fenómeno que indica a las claras, la crisis de la legalidad y el derecho.

Por ello, urge una nueva concepción del mundo del derecho, basada en la eficacia y no en el dogmatismo. Término, que para el hombre de nuestra época, significa ahorro de tiempo, de costo, de esfuerzo y de actividad, adquiriendo incluso esta eficacia, valor de bien común, perseguido por la sociedad en su conjunto, ya que indudablemente, *"la justicia es la verdad en acción"* (Jouvert). De esta forma se explica, que tomara relevancia una corriente jurídica (basada en la conclusiones del Primer Congreso Internacional de Derecho Procesal de Gante, bajo el título *"Para una justicia humanizada"*), que

propugna el modelo rituario de un **trámite siempre asequible, desprovisto de formalismos, más sencillo, más inteligible y, fundamentalmente, más eficaz y rápido**. La modificación del ordenamiento procesal debe tener muy presente la realidad de nuestros días, para acomodarse a ella, plegarse a sus necesidades y exigencias, eliminando arcaicas formalidades que son entorpecedoras de un mundo que es ya, o pretende ser, más auténtico y espontáneo.

Cuando en el seno de la sociedad, hay una serie de intereses difusos y los Estados dan serias muestras de desconfianza en el funcionamiento de sus instituciones, hay que establecer unos procedimientos abiertos, abandonando, no las leyes, sino el legalismo estricto, que es un concepto demasiado estrecho de la ley. El legalismo quedaría superado y convertido en garantismo, un garantismo racionalista que depositaría su fe, en la razón de las personas que intervienen en el proceso y su consideración como servicio público sencillo y transparente).

Así, **partiendo de la base de que inmediatamente los funcionarios están a disposición del Juez y bajo la dirección técnico-procesal del Letrado de la Administración de Justicia, sin embargo, mediatamente y teleológicamente es el ciudadano el último destinatario de su actividad.**

Y ya para finalizar, recordar al respecto, una antigua anécdota atribuida a filósofos griegos y perfectamente aplicable al caso que nos ocupa. Según ella, Platón, especulaba acerca de las ideas y usaba los conceptos abstractos de “**mesalidad**” y “**vaseidad**”, como arquetipos de mesa y vaso. “**Yo, ¡Oh, Platón! -dijo Diógenes-, veo la mesa y el vaso, pero no la mesalidad ni la vaseidad**”. A lo que replicó Platón -siguiendo la doctrina opuesta al feroz realismo cinista y transcendentalista de Diógenes-: “*Dices bien, pues tienes ojos con que se ven el vaso y la mesa, pero no tienes la inteligencia con que se entienden la mesalidad y la vaseidad*”.

En resumen, tal vez el “**servicio público**” de la Justicia, no sea tanto cuestión de disquisiciones preciosistas para precisar su contenido que no alcanza a entender el ciudadano, sino más bien cuestión de **talante, de sentimiento y de posicionamiento que deben asumir todos los funcionarios** (Jueces, Fiscales, LAJS, Médicos Forenses, Gestores, Tramitadores y Auxilios), de tal forma que el sujeto que acude

**Secretaria de Coordinació
Provincial de Girona**

*Secretaría de Coordinación
Provincial de Girona*

a un Tribunal se sienta atendido y respetado en el uso y ejercicio del legítimo derecho, reconocido en el art. 24 CE.

Por este motivo, y haciendo uso de las competencias reconocidas por el **art. 18.a) ROCSJ** y el **art. 467.1 y 4 LOPJ**, dicto el Acuerdo con el contenido siguiente:

ACUERDO 024.7/2018 DEL SECRETARIO COORDINADOR PROVINCIAL DE GIRONA, ILMO. SR. JOSÉ FRANCISCO ESCUDERO MORATALLA,

1. Destinatarios de este Acuerdo. Este Acuerdo va dirigido a los **LAJS de la provincia de Girona**, así como a todos los funcionarios que prestan sus servicios en las oficinas judiciales que dirigen.

2. Objeto del Acuerdo. Se trata de dar publicidad a una serie de consideración sobre la Administración de justicia considerada como servicio público.

3. Entrada en vigor. Este Acuerdo entrará en vigor el día **10 de diciembre de 2018**.

Notifíquese esta Acuerdo a todos los destinatarios del mismo, haciéndoles saber que contra dicho Acuerdo cabe recurso de alzada en el plazo de **un (1) mes** a contar desde su comunicación ante el Ilmo. Sr. Secretario de Gobierno del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya.

Así lo acuerdo y firmo

José Francisco Escudero Moratalla
Secretario Coordinador Provincial de Girona